

te bekijken" zoals verklaard werd door de burgemeester in de gemeenteraad van 23 februari 2010 (zie bijlage 2)?

- 4) Mag een gemeentelijke ambtenaar van een andere gemeente die van uit zijn ambt toegang heeft tot de bevolkingsregisters in zijn gemeente worden aangeduid als deskundige om in Gent de voornoemde hertelling uit te voeren?
- 5) Het stadsbestuur stelt in de brief van 7 maart 2010 voor om bij de opdracht van de aan te stellen deskundige "te verwijzen naar de artikels 318 e.v. van de Nieuwe Gemeentewet, destijds toepasselijk, inzonderlijk de artikelen 321 en 322, §§1-3 ervan."
Impliceert de naleving van het gezag van gewijsde van het voornoemde vernietigingsarrest van 21 januari 2010 dat nog steeds de Nieuwe Gemeentewet van toepassing is op de hertelling en op het nieuw te nemen collegebesluit of zijn hier reeds de artikels 205 e.v. inzonderlijk de art. 208 en 209 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, inclusief het hersteldecreeet van 23 januari 2009, van toepassing?
- 6) In dit laatste geval stelt zich bijkomend de volgende vraag: Overeenkomstig het artikel 205 van het Gemeentedecreet moet voor een stad als Gent het initiatief dat uitgaat van de inwoners van de gemeente worden gesteund door ten minste 10% van de inwoners. Volgens de stad Gent betreft dit het aantal inwoners op 12 september 2003, datum waarop het verzoek werd ingediend. Bij het hersteldecreeet van 23 januari 2009 werd echter in het artikel 5, §3, tweede lid een bijkomende definitie gegeven van het begrip "bevolkingscijfer". Volgens de omzendbrief BB 2009/2 van 5 juni 2009 betreffende toelichting bij de wijzigingen aan het gemeentedecreeet ingevolge het hersteldecreeet van 23 januari 2009 zal, indien er in het Gemeentedecreet wordt verwezen naar een bevolkingscijfer, **vanaf 1 juli 2009**, de definitie opgenomen in het tweede lid van artikel 5, §3, van het Gemeentedecreet in aanmerking moeten worden genomen. Volgens deze definitie wordt het bevolkingscijfer op 1 januari bekendgemaakt in het Belgisch staatsblad, vanaf 1 januari volgend op de bekendmaking ervan, in aanmerking genomen als bevolkingscijfer. Deze definitie heeft volgens de omzendbrief bijvoorbeeld zijn invloed op de gemeentelijke volksraadpleging en op de voorstellen van burgers. Dient hieruit dan te worden afgeleid dat bij de onderhavige hertelling van de handtekeningen ook een ander inwonersaantal zal dienen te worden in aanmerking genomen waarop die 10% moet worden berekend? Zo ja, in welk Belgisch Staatsblad werd dit bevolkingscijfer bekendgemaakt?
- 7) Overeenkomstig het artikel 217 van het gemeentedecreeet bevat de brochure o.a. de gemotiveerde nota bedoeld in artikel 206, tweede lid. Is dit in het geval dat uit de hertelling blijkt dat er voldoende geldige handtekeningen zijn, de gemotiveerde nota die bij de aangetekende brief van 12 september 2003 was gevoegd of mag deze gemotiveerde nota in deze uitzonderlijke omstandigheden door mij worden geactualiseerd?
- 8) Binnen welke termijn dient het college een nieuw besluit te nemen in vervanging van het vernietigde besluit van 13 november 2003?
- 9) Overeenkomstig het nieuwe artikel 218bis van het Gemeentedecreet doet de Raad voor Verkiezingsbetwistingen uitspraak over de geschillen betreffende de stemopneming vermeld in artikel 212.
 - a) Kan ook een initiatiefnemer van een volksraadpleging de Raad voor Verkiezingsbetwistingen vatten bij geschillen betreffende die stemopneming?
 - b) zou de raad voor verkiezingsbetwistingen niet beter ook bevoegd verklaard worden inzake de geschillen betreffende de onderzoeken bedoeld in artikel 208? Dit zou situaties waarbij men 7 jaar moet wachten op een uitspraak van de Raad van State eventueel kunnen inkorten."

De Commissie is van oordeel dat zij niet bevoegd is om de vragen 1,2,3 en 4 te

beantwoorden. De taak van de commissie beperkt zich tot het adviseren van de minister over het uitoefenen van het administratief toezicht op beslissingen van gemeentelijke overheden met betrekking tot het organiseren van gemeentelijke volksraadplegingen.

De vragen 1 en 2 hebben betrekking op enerzijds het gemeentelijk orgaan dat bevoegd is om een gerechtelijke procedure aan te spannen en anderzijds de wijze waarop het bevoegde gemeentelijk orgaan dient om te gaan met een juridictionele beslissing. Hoewel deze vragen kaderen in een dossier inzake een gemeentelijke volksraadpleging zijn het vragen van algemeen administratief recht.

De vragen 3 en 4 hebben betrekking op het aanstellen door de bevoegde rechter van een gerechtelijk deskundige en het bepalen van de taken van deze deskundige. Dit zijn vragen van algemeen gerechtelijk recht waarop de Vlaamse minister van binnenlandse aangelegenheden overigens geen toezicht uit te oefenen heeft

Het is derhalve niet aan de Vlaamse adviescommissie voor de volksraadplegingen om zich over deze kwesties uit te spreken.

De vragen 5 tot 9 geven aanleiding tot het volgende antwoord:

Vraag 5. Wanneer een orgaan van actief bestuur, zoals het college van burgemeester en schepenen van de stad Gent, na annulatie van een administratieve rechtshandeling door de Raad van State, een nieuwe beslissing neemt, dan is het gehouden de reglementering toe te passen die geldt op het ogenblik van de nieuwe uitspraak.¹ Dit houdt in dat bij het opnieuw beoordelen van het verzoekschrift tot het houden van een gemeentelijke volksraadpleging het college van de stad Gent toepassing dient te maken van de artikelen 205 en volgende van het Gemeentedecreet.

Vraag 6: Het bevolkingscijfer dat in aanmerking moet worden genomen, is het bevolkingscijfer van 1 januari 2002, dat werd bekend gemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 30 oktober 2002.

Luidens artikel 209, § 2 van het Gemeentedecreet dienen de voorwaarden waaraan een persoon moet voldoen die een verzoek tot volksraadpleging ondertekent, immers te zijn vervuld "op de datum waarop het verzoekschrift werd ingediend" Bij het nieuwe onderzoek van de ontvankelijkheid van het verzoekschrift dient derhalve te worden nagegaan of *op het ogenblik van de indiening van het verzoekschrift, zijnde 12 september 2003*, voldoende inwoners het verzoek geldig hebben ondertekend.

Uit artikel 5, § 3, tweede lid, van het Gemeentedecreet, zoals het is ingevoegd bij decreet van 23 januari 2009, volgt dat het bevolkingscijfer dat op 12 september 2003 in acht moet worden genomen het bevolkingscijfer is van 1 januari 2002, bekend gemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 30 oktober 2002 (p. 49.484). Het bevolkingscijfer van 1 januari 2002 is immers het bevolkingsaantal op 1 januari, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*, dat vanaf 1 januari volgend op de bekendmaking ervan, in aanmerking moet worden genomen voor de toepassing van het Gemeentedecreet

Vraag 7: Uit het samen lezen van de artikelen 217 en 206, tweede lid, van het Gemeentedecreet blijkt dat de "gemotiveerde nota" die deel dient uit te maken van de "objectieve brochure", de gemotiveerde nota is die bij het verzoekschrift tot het houden van een gemeentelijke volksraadpleging is gevoegd. *In casu* is dat de gemotiveerde nota die op 13 september 2003 bij het verzoekschrift was gevoegd. De genoemde decreetsbepalingen laten geen ruimte voor een latere actualisering van de nota.

Aangezien artikel 217 van het Gemeentedecreet bepaalt dat in de brochure die door de gemeente wordt ter beschikking gesteld "het onderwerp van de raadpleging op een objectieve manier wordt uiteengezet", zal de gemeente zelf in die brochure eventuele gewijzigde en nieuwe elementen aan bod moeten laten komen.

Vraag 8 Het college moet binnen een redelijke termijn over het verzoekschrift oordelen. Bij

¹ Vaste rechtspraak van de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak (Zie bv RvS nr 186 618, Pais en Vreys, 30 september 2008, In gelijkaardige zin RvS nr 108 520, Decoster en Decoster, 27 juni 2002, RvS nr 142 316, Lust, 17 maart 2005, RvS nr 177 454, Van Diest, 30 november 2007)

stilzitten van het college kan de toezichhoudende overheid eventueel dwangtoezicht uitoefenen. In het voorliggende geval zal de termijn waarin het college kan beslissen echter afhankelijk zijn van de termijn waarbinnen de gerechtelijke deskundige of de rechter tot een oordeel komt. Deze termijn is een zaak van de rechter waarop de hogere overheid geen toezicht kan uitoefenen.

Vraag 9a. Uit artikel 218*bis* van het Gemeentedecreet volgt dat tegen beslissingen inzake de stemopneming bezwaar kan worden ingediend bij de Raad voor Verkiezingsbetwisting. Noch uit de tekst van die bepaling, noch uit de parlementaire voorbereiding ervan, kan worden afgeleid wie een dergelijk bezwaar mag indienen. Aangezien de decreetgever met die bepaling een bedoeling moet hebben gehad, ligt het voor de hand dat in elk geval de initiatiefnemer een dergelijk bezwaar kan indienen.

Vraag 9b. De bevoegdheid van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen is decretaal vastgelegd. Het komt de decreetgever toe te oordelen of deze bevoegdheid dient te worden uitgebreid. De Commissie is niet bevoegd om hierover een advies te verlenen. In dat verband kan worden opgemerkt dat de Raad voor Verkiezingsbetwistingen inzake gemeente- en provincieraadsverkiezingen overigens niet bevoegd is om uitspraak te doen over geschillen die rijzen voorafgaand aan de verkiezingen zelf.

DIT ADVIES WERD UITGEBRACHT MET EENPARIGHEID VAN STEMMEN.

**De Voorzitter,
Brecht Steen.**